

DOSAR DE PRESĂ

PARTIDA DE CANASTA - proză. Polirom, Iași, 2005, 260 p.	2
LIVIU ANTONESEI	2
CRINA BUD	2
CONSTANTIN DRAM	3
NICOLAE TURTUREANU	4
IMPREVIZIBILUL TRIUMF - cărți, scriori, idei. Institutul European, 2008, 280 p.....	5
HORIA GÂRBEA	5
FLORIN ONCESCU	6
SIMONA PLOPEANU	7
CLEPSIDRA - roman. EuroPress, București, 2010, 262 p.	8
EMIL CIRA	8
HORIA GÂRBEA	9
SIMONA PLOPEANU	9
O ADEVĂRATĂ FAMILIE - proză. Adenium, Iași, 2013, 240 p.	10
HORIA GÂRBEA	10
RAMONA IACOBUTE	10
CORNEL MIHAI UNGUREANU	12
TUDOREL URIAN	14

PARTIDA DE CANASTA - proză. Polirom, Iași, 2005, 260 p.

LIVIU ANTONESEI

”Și atunci de unde vine farmecul povestirilor, prin ce anume te "agață" atât de statornic autorul, de nu-i lași cartea din mână pînă la sfîrșit, dacă nu avem de-a face nici cu destine excepționale, nici cu situații de senzație? Păi, totul, cum deja am sugerat, vine din "cum", deci din modul în care povestește Mircea Gheorghe, prin urmare din calitățile în mod fundamental literare ale volumului. Care sînt acestea? La o privire rapidă, mai întîi, desigur, arta decupajului, atenția selectivă, ochiul și urechea de o incredibilă acuitate. Autorul are darul de a alege din magma acelei lumi situațiile și personajele care permit glisarea spre neprevăzut, uneori, ori spre semnificativ, spre "general uman" aș spune, dacă aș fi vreun filosof cu pretenții, nu un simplu, un biet scriitor. E un dar pe care îl avea Gogol, deja amintit, dar și, de-o pildă, Caragiale. Prin aceste nume am și semnalat două dimensiuni discrete ale tipului de talent literar al autorului. L-aș adăuga pe Cehov, pentru bunăvoința ușor malițioasă pe care o arată personajelor sale. Și am ajuns la cea de-a doua calitate esențială a stilului lui Mircea Gheorghe - arta portretistică. Din cîteva tușe, în povestirile scurte, sau prin reveniri, cum se întîmplă în microromanul "Ei doi, calculatorul și Larisa", indiferent dacă principale ori secundare, personajele sînt cu toate memorabile, nu-ți mai ies din minte.”

(Liviu Antonesei, În chip de prefață. Personaje, situații, moravuri și năravuri la românii nord-americiani)

CRINA BUD

”Personajele, impunătoare prin autenticitate, au aerul unor oameni de prisos, iar dimensiunea lor tragică nu-i face mai puțin ridicoli sau mai puțin grotești. Sub coaja unui discurs dezabuzat, lipsit de orice ornamente, monoton, autorul ascunde mici „bombe” epice pe care le detonează spre totala surprindere a cititorului repede

părăsit sau orientat spre un alt subiect. Un caz banal relatează povestea unui român care în vremuri predecembriste adună 300000 de lei fără a mărturisi vreodată acest lucru soției, alături de care plătește rate grele pentru apartament. Bani sunt, probabil, pierduți de mamă la un joc piramidal, iar după emigrarea în Canada, Tobă (alias Tobias) trăiește într-o mizerie crâncenă. În urma unui incendiu pompierii găsesc într-o gaură din apartamentul lui peste 100000 de dolari. Între secvențele antologice se înscrie și emigrarea călugărului Nicodim, devenit în Canada patron de restaurant: „A pretins că este homosexual și că în România este persecutat(...). Și iată că, spre a-i verifica exactitatea afirmațiilor, canadienii l-au supus la proba vizionării de filme pornografice homosexuale. Cu un senzor care să înregistreze gradul de excitație genitală. A intrat în sala mică și întunecată (...) cu deznădejdea în suflet că l-au prins. Și a ieșit de acolo tulburat și plin de îndoieli. Senzorul înregistrase un grad înalt de excitație.”

Personajele lui Mircea Gheorghe stau sub semnul unui parafrazat aforism al lui Nietzsche despre „inșii ratați care nu au suficientă minte să se mulțumească, modești, cu ce sunt, dar au destulă pentru a ști cum stau.”
(**Crina Bud**. *Literatura și destin*. În : Vatra, Nr. 8 / 2008)

CONSTANTIN DRAM

”O înmormântare (*Înmormântarea doamnei Friedman*) sau o reuniune sarbatoreasca (*Petrecearea*) insistă pe surprinderea adevaratelor comportamente, pe felul în care se încearca desprinderea de rutina, de monotonie, cu efecte de caricatură, de grotesc, de tușă încărcată; sînt oameni care cauta, dincolo de reusite reale sau imaginare, satisfactii cunoscute din prima lor tinerete, consumata în cadre carpatin-mioritice (pentru personajele de extractie româneasca), motiv pentru care beau cu nostalgie vinuri de „acasa”, manîncea mici și cînta ca în cîrciumi bucurestene, bîrfesc, ca în aceleasi spatii, comenteaza politica de dincolo, reusind să trimită cadrele unei petreceri dincolo de ceea ce se dorea. Privite din aceasta perspectivă, a cazului banal, a gesturilor ce intra într-o serie, viata personajelor din povestirile lui Mircea Gheorghe capata o consistenta sporita în ceea ce putem numi povestire extinsă, micro-roman,

nuvela, avînd titlul *Ei doi, calculatorul si Larisa*, text care se detașează nu doar prin anvergura, ci prin intentia evidenta de a intra în ceea ce s-ar numi încercare de fresca sociala, cu motivatie simpatetica legata tot de evolutia mentalitatilor, de comportamente si devieri; se poate spune ca personajul central este acum comunitatea româneasca din Montréal, chiar daca este văzută prin intermediul unei serii de personaje, dintre care se detaseaza cel menționat în titlu. În acest text se poate observa interesul autorului pentru un anume tip de tragism, cultivat la nivelul individualitatii bîntuite de un anume tip de melancolie; un bovarism de alt veac; surprinderea acestei melancolii, desigur, de sorginte non-bacoviana, manifestată în varii contexte, poate reprezenta un alt merit al prozei lui Mircea Gheorghe. În jurul Larisei, personaj vectorial, deoarece a „reusit” si mai are si generozitatea de a-i ajuta pe ceilalti, gravitează o adevărată societate, invers alcatuita decît modelul realist balzacian, lumea de aici este privita din perspectiva a ce a fost si ce încearcă a mai fi, fara a mai exista acea competitie pentru „glorie, avere, cariera, dragoste”, ci o luptă strînsă pentru acomodare, subzistenta, putini depasind limita plutonului. Celalalt personaj complex, Ovidiu, este cel care asigura un liant între lumea „veche” a tarii, a Bucurestiului, si noua lume, în care traiesc români mai de demult (a se citi înainte de 1990), dar în care vin tot mai multi alti români, integrîndu-se sau nu, într-o lume tot mai cosmopolită.”

(**Constantin Dram**, *Scriitorul implicat și textul ca document*. În: *Convorbiri literare*, septembrie 2005).

NICOLAE TURTUREANU

O descindere in aceasta lume de second hand a facut - si ne-o releva si noua - Mircea Gheorghe, intr-o absolut fermecatoare carte, *Partida de canasta*, aparuta la Editura Polirom. Emigrat din Romania dupa revolutie (si dupa mineriada din iunie '90), Mircea Gheorghe s-a ignorat, pina acum, ca prozator, debutind la o virsta cind altii isi fac deja bilantul. Dar cartea sa de schite, povestiri, "momente" afirma un scriitor format, fara nici o ezitare de constructie sau de "scriitura". Glisind printr-un spatiu deopotriva socant si tern, contrariant si amuzant, umil si tantos, personajele lui

Mircea Gheorghe au coloratura si dau dimensiunea unei pitoresti periferii romanesti, mutata peste ocean. Functionari, gestionari, chelneri, patroni de restaurante (cu specific "de-acasa"), administratori de bloc (mai ales!), casieri, avocati si traducatori (cu patalamale dubioase), gazetari, corectori (care nu stiu nici franceza, nici engleza!), fufe, codoase, suti (meserii stabile!), "fosti" (comunisti, securisti, legionari), calugari reciclati, cintareti solo sau in diverse formatii (care cinta la colt de strada), pagubiti ai Caritasului (va mai amintiti?) - o lume pe cit de simpatica, pe atit de combinativa (si intriganta) in incercarea de a-si face loc, de a supravietui alaturi de altii, tot ca ei, veniti din alte colturi ale pamintului. Nu lipsesc, desigur, dramele, angoasele, disperarile provocate de inadaptare, de reintegrare. Dar mititeii, mamaliguta, sarmalele, naiul lui Zamfir, tambalul, o cununie (la biserica românească), o onomastică la care se cîntă sau se recită cu un patos neistovit ameliorează oarecum starea acestei minoritati care si-a schimbat doar locația, nu si condiția.

(**Nicolae Turtureanu**, *Filiera canadiana*. În: Ziarul de Iași, 12 aprilie 2006).

IMPREVIZIBILUL TRIUMF - cărți, scriori, idei. Institutul European, 2008, 280 p.

HORIA GÂRBEA

De 20 de ani Mircea Gheorghe se află în Canada, unde scrie însă și în românește, de fapt mai ales în românește. În contact permanent și foarte strîns cu mediul cultural din țară, Mircea Gheorghe e o prezență obișnuită și plăcută în revistele literare de la noi, ca și în diferite antologii. Este un talentat autor de proză scurtă, are evident vocația narațiunii și o mare inventivitate. Volumul de acum - „Imprevizibilul triumf”, Editura Institutul European - este însă o culegere de articole pe teme diverse, dar referitoare mai ales la literatura românească a emigrației. Apar astfel autori ca Florin Onescu, prozator român din Canada, Eugen Ionescu, dar și Gelu Ionescu, precum și alții, locuind mai ales în Canada, mai puțin cunoscuți în România. Alte eseuri se referă la emigranți estici ai altor popoare: Milan Kundera de pildă. Cînd are ocazia, Mircea Gheorghe se referă și la scriitori din țară cu care are afinități, cum

ar fi Livius Ciocîrlie, Tudor Octavian sau Andrei Pleșu. Cartea lui Mircea Gheorghe este eterogenă, dar nu mai puțin agreabilă. Articolele care o compun sunt succinte, este de bănuțit că autorul a fost limitat de necesitățile tipografice ale revistelor, primind, ca atîția alții, un număr fix de semne. Cum autorul este însă un promotor al clarității și conciziei, el ajunge la țintă în spațiul propus.

(**Horia Gîrbea**, *Scrisori din Canada*. În: *Luceafărul de dimineață*, iulie 2009),

FLORIN ONCESCU

După cum explică autorul în cuvîntul înainte, noua sa carte (*) se ocupă de scriitori care sunt, prin biografie, sau prin soarta cărților pe care le-au scris, într-o oarecare măsură măcar, atipici, ei evidențiindu-se prin implicarea “în tot ce se gîndește și se trăiește în jurul lor”.

Volumul strînge între copertele lui numeroase articole, apărute în majoritate în revistele *Timpul* (Iași) și *Pagini românești* (Montreal), dar revăzute și adăugite. Sunt analize dense, dovedind o curiozitate intelectuală de largă deschidere, făcute cu finețe și cu o evidentă plăcere de a explica. În cazul cărților „de idei”, ele transmit cititorului iluzia că nici nu mai e nevoie de consultarea directă a paginilor comentate. În cazul cărților de literatură, ele mărturisesc empatia față de autorii lor.

Multe articole au în vedere cărți ale unor autori români din România sau din diaspora, diverși ca recunoaștere și ca domeniu de manifestare. Alături de cărți de proză semnate de Mihai Ghivirigă, Tudor Octavian, Leonard Oprea, Anton Anghel, Florin Oncescu, Bogdan Suceavă, Cătălin Mihuleac, Voicu Bugariu, Victor Loghin, Florin Lăzărescu, Felicia Mihali (prezentă ca ilustrare a categoriei scriitorului emigrant), Monica Lovinescu și Nora Iuga, sunt analizate cărți de eseuri ori de critică literară, semnate de Andrei Pleșu, Ion Papuc, Mircea Anghel, Livius Ciocîrlie, Vladimir Tismăneanu și Mircea Mihăieș (coautori), Gelu Ionescu și Traian Ungureanu, plus cărți de sau despre marii scriitori români stabiliți la Paris, Cioran (volum de interviuri) și Eugen Ionescu (biografia semnată de Marie-France Ionesco).

Tot numeroase sunt și articolele despre cărți de proză, memorii ori eseuri semnate de autori străini: Jean Sevilla, Milan Kundera, Nina Berberova (capitolul

dedicat ei dă titlul volumului), Gerald Basil Edwards (caz de succes postum), Andrei Makine (prezentat în comparație cu Cioran), Jens-Martin Eriksen, Jacques Attali, Irshad Manji, Jean-Michel Barrault. Cărțile unor Michel Lavoie și Jens Christian Grondahl au subiecte avînd tangență cu românii. Marguerite Lescop (caz de debut tîrziu), Gil Courtemanche, Yann Martel (caz de împrumut de subiect) și Jacques Godbout sunt autori din Quebec. Două dintre cărțile comentate, „Madam Solario” și „O femeie la Berlin”, au autori care au preferat să rămînă necunoscuți./.../

Imprevizibilul triumf este cartea unui scriitor care seamănă, în multe privințe, cu portretul robot al autorilor asupra cărora și-a aplecat el atenția. În definitiv, chiar debutul în proză mult întîrziat, venit, parțial, ca o victorie asupra perturbărilor existențiale provocate de emigrare, îl definește pe Mircea Gheorghe ca pe un “caz”.

(**Florin Oncescu**. *Imprevizibilul triumf, de Mircea Gheorghe*. În: *Terranova*, nr. 56. Montreal, aprilie 2009).

SIMONA PLOPEANU

Ce înseamnă o carte bună și care este destinul ei? Mai mult sau mai puțin explicit, majoritatea eseurilor din noul volum al lui Mircea Gheorghe, *Imprevizibilul triumf*, caută răspunsul la această întrebare – fundamentală, de altfel, pentru orice autor. Din punctul de vedere al criticului, problema își află un răspuns în perspectiva selecției literare: o carte bună este o carte despre care ai poftă să scrii. O carte care te face să gîndești și despre care scrii pentru a-i face și pe alții să gîndească. Prin urmare, avem de-a face, în *Imprevizibilul triumf*, nu doar cu autori, nu doar cu opere. Avem de-a face cu o mare diversitate de subiecte și problematice, din domenii variate și aparținând unor epoci diferite, reflectate de tot atatea "voci" câte articole cuprinde volumul. Și care, în plus, sunt reluate – pe un al treilea ton – de vocea scriitorului Mircea Gheorghe, ceea ce face ca suma acestor cronici să dea, la un moment dat, impresia unui jurnal de idei.

Scrise pentru a fi publicate în reviste și ziare din țară și străinătate, textele lui Mircea Gheorghe se definesc printr-un stil accesibil, fără a face rabat de la exigentele

cronicarului de cursă lungă privind situarea contextuală sau trimiterile spre teoria literară, la care se adaugă, când e cazul, detalii biografice sau referințe bibliografice. Nu lipsesc nuanțările și conexiunile, cărora li se datorează, de cele mai multe ori, construcția arborescentă a frazei. Mircea Gheorghe scrie accesibil, dar fără a-și menaja cititorii; este, el însuși, un cititor asiduu, multidisciplinar, polifonic, care știe să se plaseze pe diferite niveluri de lectură. Este, mai mult decât orice, un scriitor care-și pune, prin cronici și eseuri, ordine în idei, în încercarea de a elucida cât mai mult din misterul creației.

(**Simona Ploeanu**, *Imprevizibilul triumf și pofta de gândire*. În: *Pagini românești*, Montreal, 24 aprilie 2009).

CLEPSIDRA - roman. EuroPress, București, 2010, 262 p.

EMIL CIRA

Rămânând strict la imanența scriiturii, mă opresc la însușirile intrinseci, care m-au câștigat. Menționez cu încântare puritatea stilistică, *cuvintele la locul lor*, fraza, așa zice canonică pentru româna de astăzi, ritmica alertă a fragmentelor, dialogul spontan fără nimic artificial, construcția capitolelor pliate pe o cronologie firească, structura romanului ca o țesătură de corespondențe sudând părțile într-un întreg unitar. Pentru a ilustra, iată capetele textului.

Prima propoziție a romanului *Avea înaintea lui o noapte lungă* (pag. 5) programează acțiunea, creează o albie, un sistem de referință. În chip simetric, vom găsi la sfârșitul romanului rîndul *A adormit /.../* (pag 260). Povestea se derulează între două nopți, mai exact de la începutul unei nopți spre începutul altei nopți. Simetria de plan general imprimă o direcție textului în funcție de care se poate demara o interpretare sau alta. */.../* Solidaritatea tuturor acestor nivele ale textului îmi întărește convingerea că am în față un lucru temeinic făcut, cu har.

(**Emil Cira**, *Integrare canadiană*. În: *Mesagerul literar și artistic*, Bistrița-Năsăud, nr. 3, martie 2011)

HORIA GÂRBEA

”Cunoscut ca un abil autor de proză scurtă, nu foarte tânăr, deși a publicat puțin, Mircea Gheorghe, autor de limbă română din Canada, își încearcă forțele în roman. *Clepsidra* este un roman despre niște emigranți români în Canada, valorificând, desigur cunoștințele autorului în legătură cu acest subiect. Rezultatul este inferior celui obținut de autor în proza de mai mică întindere, unde a dat și texte excelente. /.../. Familia celor doi români, ea cu un copil din altă căsătorie, rămas în Europa, nu are drame majore și nici nu le trăiește intens pe cele potențiale ale țării de adopție. La un moment dat, bărbatul se pasionează de chestiunea referendumului în legătură cu independența Quebecului, conflict de catifea, terminat cu o alegere democratică în defavoarea suveranității provinciei și care nu creează furtuni cu adevărat în sufletul nimănui. Încă Maria, soția lui, văzînd că întîrzie vreo două ore (a fost și el la un miting ca să mai simtă puțină patimă pentru ceva), îl crede nebun. O atmosferă de tihnă și indiferență, psihologii glaciare care îi contaminatează rapid și pe români, o atmosferă în care conflictele sînt excluse practic. E posibil ca autorul să fi vrut să demonstreze tocmai asta. Cum mediul canadian tocește pasiunile și taie acutele (ca să nu zic altceva, cu referire la personajele masculine.)”

(**Horia Gîrbea**. *Mircea Gheorghe, Clepsidra*. În: *Luceafărul de dimineață*, 41, 2010).

SIMONA PLOPEANU

După două volume de proză scurtă, Mircea Gheorghe plonjează în apele romanului. Regasim, în *Clepsidra*, temele predilecte și aceleși întrebări esențiale. Cititorul acestei cărți avansează, fascinat, printre rafale de întâmplări marunte, dar cu impact și face un adevărat slalom printre multimea de personaje care, deși uneori doar creionate, reușesc să-i stîrnească simpatia/antipatia și, nu de puține ori, zîmbetul. Obiectivitatea relatării și limpezimea stilului livrează neliniștea existentială cu măsură, făcând suferința accesibilă, acceptabilă și chiar familiară.

(**Simona Plopeanu**, *Nu vă aplecați în afară*. În: *Pagini românești*, Montreal, 15 septembrie 2010.

O ADEVĂRATĂ FAMILIE - proză. Adenium, Iași, 2013, 240 p.

HORIA GÂRBEA

”Scriitor din emigrație, Mircea Gheorghe, e demn de felicitări nu numai pentru vârsta de 70 de ani împlinită recent, ci mai ales pentru vivacitatea scrisului său. El își alege subiectele, de regulă, din viața românilor de peste Oceanul Atlantic. Știe bine despre ce scrie, are farmec, niciun pic de morgă și mult umor. Textele sînt divizate în secvențe scurte, constituind un fel de „treatment”-uri pentru scurt-metraje de calitate. Autorul are ochi de cineast și deține arta de a ne face să vedem alături de el momentele (și schițele) contemporane pe care le înfățișează simplu, direct, precis. Oferă cititorilor o lectură agreabilă care bine-dispune. Cu proza și cu eseurile lui Mircea Gheorghe nu m-am plictisit niciodată.”

(**Horia Gîrbea.** *Mircea Gheorghe, O adevărată familie.* În: *Luceafărul de dimineață*, nr. 4/2014, <http://www.revistaluceafarul.ro/index.html?id=4857&editie=188>).

RAMONA IACOBUTE

Cele 15 povestiri din *O adevărată familie* prezintă cititorului personaje care aparent nu au nici o legătură între ele. Dar, ceva, totuși, le uneste. Așa se face că, după 237 de pagini mirceagheorghiene, ai vrea să desenezi un arbore genealogic și să îi găsești fiecărui personaj un loc al său acolo și o înrudire cu celelalte. Fie că te înțelegi în care timp își trăiesc efemeritatea fiecare el și fiecare ea născuți de imaginația și de experiența de viață a autorului e decupată cu generozitate și acoperă mai multe perioade. Atunci-și comunist se amestecă în proza lui Mircea Gheorghe cu acum-și democrației precare românești sau al vieții de emigrant în Canada. Fie că însoțești pe cineva la plimbare sau în concediu, fie că asistezi la o concediere sau la o angajare, la o declarație de dragoste sau la un spate întors iubirii, fie că te lași purtat de ghearele invidiei sau de mainile delicate ale generozității prin inima cuiva, nu vei simți că îți se cere să fii partinitor, întrucât Mircea Gheorghe, din primele rânduri ale povestirii

Cabrioleta pana la finalul din Vacanta nu se inhaiteaza cu patetismul pentru a stoarce lacrimi sau pentru a crea situatii amuzante. Totul in intamplarile sale este imbibat in autenticitate. Astfel, scriitorul publicat de Editura Adenium din Iasi nu se sfieste sa amestece ridicolul cu tragicul intr-un aluat narativ bine copt la flacara tîlcului. Personajele sale sunt extrem de umane, alese cu grija din tipologii des intalnite in viata de zi cu zi, un avar, un ambitios peste masura, un naiv, o idealista, un uns cu toate alifiile, un invidios, un ranchiunos, un plictisit de viata, un tipicar, o bolnava de gelozie, dar privite cu o “bunavointa usor malitioasa”, dupa cum remarca si scriitorul Liviu Antonesei, care il compara cu Gogol, Caragiale si chiar cu Cehov. Mircea Gheorghe lasa in urma sa o ambiguitate lustruita si pastreaza distanta fata de un Dan, un Dinu, o Adi, un Tudor, un Roger sau un Sebastian. Ii lasa cititorului libertatea de a se pierde in sentimentalisme, daca ii mai da mana, fireste, dupa ce este pus in fata unor fapte, a unor oameni, a unor realitati.

Chiar daca firul actiunii dintr-o povestire inclusa de catre Mircea Gheorghe in volumul O adevarata familie porneste de la banal in toata splendoarea sa, pitorescul isi face, totusi, simtita prezenta. Ceva trebuie sa faca o Adi sau un Dan pentru a da de inteles ca nimic nu va mai fi la fel pana la final. Citindu-l pe autorul de origine romana stabilit in Canada nu ai cum sa nu identifici o deprindere de a-l prezenta pe celalalt specific romaneasca si ironia la adresa felului de a fi al unui popor cu samanta imprastiata in multe locuri din lume. Si, chiar daca trebuie sa iti imaginezi tu ce ochi are Adi sau la ce se gandeste Corina cand cineva o vorbeste pe la spate cu ea in aceeasi incapere, Mircea Gheorghe te castiga de partea sa. Stie cand sa isi faca personajele sa taca si cand sa se dezlantuie, stie ce fenomene ale naturii sa iti descrie in amanunt pentru a intelege cum le-a afectat planurile protagonistilor, stie sa extraga cu pipeta simtului de observatie pe care orice scriitor o poarta peste tot suficient dramatism pentru a se face bagat in seama si suficienta indiferenta fata de propriile personaje pentru a starni compasiunea cititorului fata de acestea, stapaneste cu indemanare fraiele frazarii si strecoara si cativa stropi de absurd si de ironie, atat cat sa mentina interesul de lectura viu. O adevarata familie da dialogului puteri de suveran, ii pune la dispozitie descrierii trena de regina si exploateaza forta de atractie

a marginalului. Acolo unde nu te astepti, acolo te va plasa Mircea Gheorghe prin ale sale personaje.

Volumul aparut in colectia Punct Ro. Proza a Editurii Adenium din Iasi se dovedeste a fi o lectura care te absoarbe ca un burete si te lasa sa te odihnesti post lectură cu cel puțin o convingere in minte: e al naibii de placuta si de plina de invataminte detasarea fata de oameni, locuri si intamplari care pot avea legatura si cu realitatea in care tu insuti traiesti.

(**Ramona Iacobute**, *237 de pagini în familie – O adevărată familie. În Ceașca de cultură* (<http://www.ceascadecultura.ro>))

CORNEL MIHAI UNGUREANU

Dar teritoriul pe care Mircea Gheorghe navighează relaxat, cu pânzele în vânt, este acela al relației de cuplu. Fie că este vorba de o pereche marcată de egoismul și boala lui (Onu, în povestirea Zid), fie de una aflată la primele certuri (Iubire, bibelou de porțelan) sau mai hârșită, în care soția „adorată și vigilentă” e „totdeauna un zid împotriva intruselor” (Vacanța), Mircea Gheorghe dovedește o remarcabilă cunoaștere a resorturilor intime și are experiența necesară pentru a păstra față de emoții distanța potrivită. Este de notat măiestria cu care schimbă eul auctorial în Zid, cum se pune în pielea personajelor: terestra Lavinia și Onu, cel tulburat („Rămînea ore întregi vlăguit, înspăimîntat și plin de ură. Față de toți...”), nesigur („De cînd mi-au dat drumul, nu mai știu ce vreau, dar ea cred că intuiește”), care are și el străfulgerări lucide, momente de acuitate luminoasă într-un întuneric ce stă să-l cuprindă („Atunci cînd suferi, deznădejdea celui de lîngă tine este mai rea decît deznădejdea ta, e ca o condamnare”). Este meritoriu felul în care construiește intriga și suspansul în Vacanța, povestea unui cuplu ce-și caută tinerețea într-o vacanță de noiembrie în Republica Dominicană („Noi eram sfioși, temători, inhibați – doi oameni porniți iremediabil spre bătrînețe și parcă simțindu-se vinovați din cauza asta”). Dacă pentru ea, excursia nu iese din tipare – își supraveghează soțul cu ochi atent cînd e vorba de cealaltă femeie, nelăsîndu-se convinsă că interesul acestuia e doar „literar”, dar îi privește cu ochi critic și activitatea de scriitor („- E stupid! Cu adevărat stupid, a zis Ana necruțătoare.

Pentru ce-ți trebuie să moară cineva? Ai o pornire spre literatura de gang.”), pentru el, această ieșire într-un loc exotic, cu o furtună ce pune la încercare nervii tuturor, înseamnă aventură detectivistă, ispită, prilej de analiză a relației („Ne-am cufundat în gânduri, fiecare pentru sine, cu deprimarea proprie”, „Se certa cu mine în gând, o să izbucnească în curînd, mi-am zis puțin enervat. Cine știe ce avea să-mi reproșeze? Poate același lucru pe care-l observam și eu la ea. Nemulțumirea permanentă”). Crima din povestirea de început, apare și în textul bine articulat, de final, de data aceasta fără dubii, dar imprevizibilă și aparținînd doar fundalului și unui prezent „inesizabil”, care „de fapt nu exista”. „Ceea ce conta era fragilitatea noastră”, înțelege personajul-scriitor, mărturisind un crez pe care Mircea Gheorghe și-l asumă, căci dincolo de învelișul umoristic, de farmecul liniilor imprecise și de subtilitatea agreabilă, există în acest volum și în proza sa un sîmbure tare: al empatiei, al dragostei, al gingășiei casante și triste din gestul amical de despărțire, spontan și inutil, adresat unei tinere femei oarbe.”

(Cornel Mihai Ungureanu, *Un adevărat prozator: (O adevărată familie, Mircea Gheorghe*, editura Adenium, Iași, 2013). În: Prăvălia culturală, nr 47/2014 (http://pravaliaculturala.ro/balsamuri_2014-6.html#3)

TUDOREL URIAN

De la primele cuvinte, scriitura lui Mircea Gheorghe te captivează, te face sclavul ei. Povestitor înăscut, nu făcut, Mircea Gheorghe știe să conducă fraza cu mână sigură, fără prețiozități stilistice și sofisticării narative menite să îl pună în încurcătură pe cititor.

Autorul are (cîte) o poveste de spus și o spune cu toată simplitatea specifică unui om cu adevărat inteligent, necomplexat de postura de scriitor, lăsînd întotdeauna cititorului un mic spațiu de reflecție, locul unei revelații menite să ofere o mai bună cunoaștere a caracterelor sau a cutumelor personajelor sale. Fiecare proză în parte contribuie la elaborarea unei fresce sociale de mari întinderi, a unei realități pe cale de a fi uitată (ultimii ani ai regimului comunist) sau a vieții destul de prozaice a românilor care au ales să emigreze imediat după dramaticele evenimente din decembrie 1989.

Scurtele povestiri care alcătuiesc volumul *O adevărată familie* poartă semnele autenticității experienței de viață a autorului. Nu întâmplător, acțiunea lor se derulează în România ultimilor ani ai regimului Ceaușescu, sau în Canada anilor de adaptare ai unui emigrant român. Pentru că, citind minuscula notă biografică de pe pagina de gardă a cărții, aflăm că autorul, născut în anul 1943, a decis, imediat după căderea regimului comunist, la o vîrstă deloc fragedă, să emigreze definitiv în Canada. Din perioada „românească”, excelentă este povestirea *Inspekția de vară*, un fel de *Revizorul* lui Gogol, a rebours. Un inspector de la județ, care trebuie să controleze o școală din mediul rural are parte de o primire demnă de călătorii care coboară într-o gară pustie din vestul sălbatic. Autoritățile îl ignoră, primarul prea ocupat cu treburile lui nu-și arată chipul, este nevoit să parcurgă pe jos ce 12 kilometri pînă la școală, unde dă peste un învățător-director de o factură foarte specială: un fel de Ceaușescu în miniatură, sau, dacă vreți, un fel de Louis de Funés, scălbîmbîndu-l pe fostul dictator comunist. Acesta îl primește pe inspector după protocolul pe care șeful statului îl acorda oaspeților de același rang, veniți din lumea întreagă. Tonul povestirii te face să retrăiești atmosfera sinistrală a acelor ani: „ – Trăiască domnul inspector! Trăiască domnul învățător! țipă un băiețel cu o voce subțirică. – Ura, ura, ura! strigară ceilalți

agitînd stegulețe tricolore din hîrtie și niște pancarte mici cu chipul învățătorului, pe care pînă atunci le ținuseră, s-ar fi zis, ascunse. Apoi, ca la comandă, începuseră să cînte un marș, pe care inspectorul nu-l mai auzise niciodată. Avea o solemnitate stranie marșul, textul lui proslăvea conducerea înțeleaptă a învățătorului, grija lui permanentă pentru progresul școlii către cele mai înalte culmi ale învățămîntului” (p. 29). Punctul culminant al ceremoniei de întîmpinare a inspectorului este atins în timpul discursului ținut de învățătorul-director. Mutatis mutandis el este un discurs șablon al lui Nicolae Ceaușescu, adaptat specificului școlar: „Dragi elevi, vorbi învățătorul după ce făcu iar semn să înceteze aclamațiile. După cum știți, sub conducerea înțeleaptă a cadrelor didactice, școala din satul nostru a obținut în ultimii ani succese importante pe linia creșterii neconținute a nivelului învățămîntului. Trebuie să menționăm cu justificată mîndrie, rezultatele deosebite ale...” (p. 30). Finalul acestei inspecții cu accente bufă, exemplare însă pentru spiritul „Epocii de aur” este, poate neașteptat, dar nu mai puțin autentic. Austerul inspector, un om normal venit să-și facă treaba pentru care este plătit, fără pasiuni și excese, tehnic, pragmatic, operativ, chinuit de o tot mai acută durere de cap, se scufundă într-o melancolie progresivă, renunță la orice tentativă de a mai controla ceva și acceptă învins paharele cu vin, umplute cu promptitudine și generozitate de săritorul său amfitrion. Pînă la urmă, întreaga povestire este un fel de alegorie despre felul în care retorica fără conținut, niște forme de manifestare la limita grotescului, înfruntarea cu entuziasm a simțului ridicolului, megalomania indecentăucid spiritul critic și dezarmează orice tentație de a impune niște reguli ale normalității.”

(**Tudorel Urian**, *Farmecul discret al cotidianului*. În: *Acolada*, nr. 7-8, 2014, p. 17 (http://www.editurapleiade.eu/images/static/files/7_8_2014.pdf))